

Ändring av del av byggnadsplan för Smitingen i Härnösands kommun, Västernorrlands län

Planbeskrivning- samrådshandling			Aktnummer:	Diarienummer: SAM- 2023/2264
Gällande lagstiftning: PBL 2010:900 BFS 2020:5 BFS 2020:6 BFS 2020:8	Planbesked: Delegationsbeslut 2023-09-12	Detaljplan påbörjad: - vid planbesked	Antagen:	Laga kraft:

Innehållsförteckning

ORIGINAL PLANBESKRIVNING FÖR DETALJPLAN 334	1
BESKRIVNING	1
LÄGESBESTÄMNING, YTA	1
PLANFÖRUTSÄTTNINGAR	1
KOMMUNALA STÄLLNINGSTAGANDEN	1
BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN	2
TERRÄNG OCH VEGETATION	2
VÄGAR	2
BEBYGGELSE	2
GEOTEKNISKA FÖRHÅLLANDEN	2
PLANFÖRSLAGET	2
ALLMÄNT	2
FRILUFTSBAD	2
CAMPINGOMRÅDE	2
FRITIDSBEBYGGELSE	3
ELSERVICE	3
HANDELSOMRÅDE	3
VÄGAR	3
PARKERING	3
PARKMARK, FRIYTOR	4
SMÅBÅTSHAMN, BÅTUPPLAG	4
TEKNISK FÖRSÖRJNING	4
VATTEN OCH AVLOPP	4
VATTENTÄKT	4
SPILLVATTEN	5
YTVATTEN	5
AVFALL	5
PLANGENOMFÖRANDE	5
HUVUDMANNASKAP, KOSTNADSFÖRDELNING	5
SAMRÅD	5
BESTÄMMELSER	7
PLANBESKRIVNING FÖR ÄNDRING FÖR DEL BYGGNADSPÅN FÖR SMITINGEN	9
PLANENS SYFTE	10
BESKRIVNING AV DETALJPLANEN	10
PLANENS HUVUDDRAG	10
Ändring av detaljplan	13
PLANDATA	13
GENOMFÖRANDETID	14
GRUNDKARTA	14
SAKÄGARKRETS	14
UTREDNINGAR	14
PLANFÖRSLAGET - FÖRSLAG TILL ÄNDRING	15
KVARTERSMARK	15
VATTENOMRÅDE	16

PLANBESTÄMMELSER	16
FÖRUTSÄTTNINGAR I PLANOMRÅDET OCH KONSEKVENSER AV PLANFÖRSLAGET	19
BEBYGGD MILJÖ	19
<i>Verksamheter och andra anläggningar</i>	19
<i>Service</i>	19
<i>Bebyggelsekaraktär och gestaltning</i>	19
<i>Kulturmiljö</i>	20
<i>Fornlämningar</i>	20
MARK- OCH VATTENFÖRHÅLLANDEN	20
<i>Stads- och landskapsbild</i>	20
<i>Naturmiljö</i>	21
<i>Geotekniska förhållanden</i>	29
<i>Hydrologiska förhållanden</i>	29
SOCIALA FAKTORER	30
<i>Barnperspektiv</i>	30
<i>Tillgänglighet, trygghet och jämställdhet</i>	30
KOMMUNIKATIONER	31
<i>Gång- och cykeltrafik</i>	31
<i>Kollektivtrafik</i>	31
<i>Fordonstrafik</i>	31
<i>Parkering, varumottagning och angöring</i>	31
HÄLSA OCH SÄKERHET	32
<i>Risk för översvämning och skyfall</i>	32
<i>Risk för ras, skred och erosion</i>	32
<i>Förorenad mark</i>	32
<i>Brandsäkerhet</i>	32
<i>Elektromagnetiska fält</i>	32
<i>Radon</i>	33
TEKNISK FÖRSÖRJNING	33
<i>Vatten och spillvatten</i>	33
<i>Dagvatten</i>	34
<i>Snöhantering</i>	34
<i>El, fiber och tele</i>	34
<i>Avfall</i>	35
BEFINTLIGA PLANERINGSUNDERLAG	35
KOMMUNALA UNDERLAG	35
<i>Översiktsplan</i>	35
<i>Detaljplaner och områdesbestämmelser</i>	35
<i>Planbesked</i>	36
FÖRENLIGT MED MILJÖBALKEN	37
UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN	37
RIKSINTRESSEN	38
HUSHÅLLNINGSBESTÄMMELSER	41
MILJÖKVALITETSNORMER	42
<i>Miljö kvalitetsnorm för vatten</i>	42
STRANDSKYDD	42
<i>Andra särskilda områdesskydd</i>	43
GENOMFÖRANDEFRÅGOR	45
ORGANISATORISKA FRÅGOR	45

<i>Tidplan</i>	45
<i>Genomförandetid</i>	45
<i>Huvudmannskap för vatten, spillvatten och dagvatten</i>	46
FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR	46
<i>Markreservat</i>	46
EKONOMISKA FRÅGOR	47
<i>Planavgift</i>	47
KÄLLOR	47

Original planbeskrivning för detaljplan 334

B 860416

334

SMITINGEN

Härnösands kommun Västernorrlands län

Förslag till byggnadsplan

B e s k r i v n i n g

Förslaget är avfattat å karta (byggnadsplanekarta) och i särskild handling (byggnadsplanebestämmelser) samt denna beskrivning.

Förslaget åtföljes av:

bil 1	Vatten och avloppsutredning
bil 2	Kopia av grundkarta utvisande fastighetsindelning
bil 3	Exploateringsutredning

Lägesbestämning, yta

Planområdet är beläget på Härnös östra sida och omfattar området kring Smitingsviken.

Områdets areal är ca 27 ha.

Planförutsättningar

Enligt markdispositionsplan antagen 1978-10-12 är området avsett för anläggningar för friluftsliv och turism.

Planområdet är beläget i anslutning till ett större markområde för vilket utredning för bildande av naturreservat pågår. Efter framställning från Härnösands kommun om bidrag för naturvårdsändamål av område vid Smitingen bemyndigade Kungl Maj:t naturvårdsverket att disponera 140 000 kronor som bidrag till förvärv av området.

Kommunala ställningstaganden

Byggnadsnämnden beslöt 1977-05-25, § 261 om upprättande av byggnadsplan för området. Ett förslag var utställt 1979-04-20--05-14. Byggnadsnämnden beslöt 1981-10-14, § 567 godkänna ett reviderat skissförslag som underlag för det fortsatta planarbetet.

BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

Terräng och vegetation

Planområdet innefattar den natursköna Smitingsviken med dalgång och omgivande bergssluttningar. Marken i dalgången är barrskogsbevuxen och sluttar mot havet. Intill ca 100 m från stranden består marken av sand som saknar vegetation. Viken och dalgången är omgiven av bergssluttningar med berghällar vid stranden.

Vägar

Från E4 genom Härnösand leder Gånsviksvägen och Smitingsvägen fram till planområdet. Smitingsvägen avslutas med vändplan för bussar.

Bebyggelse

Den befintliga bebyggelsen består av ett 50-tal fritidshus. Ca 40 m från stranden finns en serveringsbyggnad som ägs av kommunen.

Geotekniska förhållanden

Geoteknisk undersökning har upprättats av K-konsult i "Utlåtande över översiktlig undersökning för VA-utredning, Smitingen".

PLANFÖRSLAGET

Allmänt

Förslagets avsikt är i första hand att säkerställa att Smitingsviken framdeles är tillgänglig för allmänt bad och friluftsliv. Planförslaget innebär också en reglering och sanering av befintlig fritidsbebyggelse. Vid planförslagets fastställelse bör bestämmelser i naturvårdslagens 15 § upphöra att gälla för all mark, som i förslaget är avsedd som byggnadsmark eller specialområde, BF, Vb, Rb och Rc.

Friluftsbad

Den del av Smitingsviken som utgör sandstrand, det normalt använda vattenområdet samt omgivande stränder med klippor utlägges som område för allmän badplats Rb.

Campingområde

Vid Smitingsvägen mitt emot fritidsbebyggelsen utlägges mark Rc för det rörliga friluftslivet avsedd för framtida anläggande av husvagnsplatser och säsongstältplatser samt erforderliga servicebyggnader.

Fritidsbebyggelse

Tomtplatser föreslås för den befintliga fritidsbebyggelsen i nordöstra delen av planområdet. I byggnadskvarteren ligger 12 obebyggda tomter som är reserverade dels för de stugägare vars stugor hamnar på Rb- och

Rc-områdena, dels för omflyttning där stugorna ligger för tätt. Tomtplatser för helt ny fritidsbebyggelse utlägges således icke i förslaget med undantag för en tomtplats åt den förre ägaren av markområdet enligt särskilt avtal med kommunen.

Elservice

Normala åtaganden för kommunen förutsättes beträffande utbyggnad av lågspänningsservice. Tomt för transformator, har utlagts vid den befintliga vägen till fritidshusen i östra delen av planområdet.

Handelsområde

Byggnadsmark för uppförande av ny serveringsbyggnad med kiosk samt lokaler för toalett- och omklädning utläggs som Hb-område.

Vägar

Smitingsviken kommer att behålla befintlig tillfartsvägg Smitingsvägen, som avslutas med vändplan i befintligt läge. Tillfartsvägens kvalitet kommer att förbättras. Vid vändplanen utbyggs hållplatsen för bussar.

För trafikanslutning av både befintlig och ny fritidsbebyggelse föreslås en väg, Tångvägen, utgå från Smitingsvägen ca 100 m norr om vägens vändplan och ansluta till två vägar, Sandvägen och Vassvägen. Sandvägen avslutas

med vändplan vid nuvarande vägslut. För de fritidshus som är belägna bortom vändplanen föreslås att befintlig gångväg behålles som väganslutning till tomtplatserna. Till ny återvändsgata, Vassvägen, anslutes den befintliga fritidsbebyggelsen belägen närmast badstranden.

Parkering

Invid Rc-området och Smitingsvägen avsätts mark Tp avsedd för parkering för besökande till badplatsen. Parkeringen kan utbyggas i etapper.

Vid Sandvägens vändplan anläggs en parkeringsplats för de tomtplatser i södra delen av planområdet som inte har väganslutning.

Parkmark, friytor

Skogsmarken i anslutning till fritidstomterna har i förslaget utlagts som parkmark. Särskilt skogsmarken som utgör avskärmning av bebyggelsen mot badplatsen och stranden är ur naturvårdssynpunkt värdefull att bevara.

Föreslagen parkmark norr om Sandvägens förlängning är lämplig som lek- och samlingsplats för de boende. Stugägarna har vid samråd anmält intresse att anordna dansbana på denna plats.

Småbåtshamn, båtupplag

I Smitingsvikens sydöstra del har utlagts områden för angöring av småbåtar samt plats för uppläggning av dessa.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

För de befintliga fritidshusen har miljö- och hälsoskyddsnämnden inventerat befintliga VA-anläggningar. K-konsult har utfört översiktlig geoteknisk undersökning i avsikt att påvisa möjligheterna till infiltration av spillvatten inom bebyggelseområdet. Särskild VA-plan, bilaga 1, har upprättats av miljö- och hälsoskyddsnämnden och gatukontoret. I princip föreslås att bebyggelsen förses med sommarvatten. Hushållsvattnet infiltreras och Tc tillåtes.

Inom serveringsbyggnaden kan lågspolande WC eller motsvarande installeras med omhändertagande av spillvattnet i tank.

Vattentäkt

Borrad vattentäkt med kapaciteten 0,8 l/s finns strax väster om planområdet. Täkten ägs av kommunen. Kommunala vattenledningar kommer att framdragas till området och till tappställe för sommarvatten. Tappstället anordnas vid Vassvägens vändplan. Därifrån kan fritidshusen förses med sommarvattenledningar.

Spillvatten

Omhändertagande av hushållsvatten från bebyggelsen inom planområdet föreslås i infiltrationsanläggningar. Inom 5 tomtplatser i planområdets södra del erfordras resorption av hushållsvattnet då betingelserna för infiltration är mindre bra.

Ytvatten

Den bäck som finns i områdets mellersta och östra del föreslås i avskärande dike genom Tp- och Rc-områden ges anslutning till bäck i planområdets västra del. Därigenom slipper fritidstomterna besvärande ytvatten.

Avfall

Sopbod för omhändertagande av avfall kommer att uppföras på föreslagen parkmark vid Smitingsvägen norr om fritidstomterna på sådant avstånd, att sophanteringens ej verkar störande.

PLANGENOMFÖRANDE

Huvudmannaskap, kostnadsfördelning

Kommunen är markägare inom hela planområdet med undantag för en särskilt avstyckad tomtplats och avser att upplåta tomtplatserna inom området med äganderätt eller på arrende, allt efter framställda önskemål från stugägarna.

Kostnaden för avskärande dike samt utfyllning av en svacka i marken norr om Vassvägen ombesörjes av kommunen och skall belasta tomtpris och arrendeavgift.

Anläggande, underhåll och drift av vägar, gemensam vattenanläggning, parkeringsområde och parkmark inom planområdets del för fritidshus är avsett att skötas enligt reglerna för gemensamhetsanläggning enligt anläggningslagen. I samfälligheten skall ägare och arrendehavare av tomtplatser inom planområdets fritidsbebyggelsedel ingå. Vatten från den av kommunen ägda vattentäkten kommer att tillhandahållas fritidshusen för anslutning i tappställe vid Vassvägens vändplan.

Samråd

Under utarbetande av planförslaget har samråd skett med planenheten, naturvårdsenheten och övriga berörda länsförvaltningar, fastighets- och stugägare inom området samt kommunala förvaltningar.

Stadsbyggnadskontoret i Härnösand 1983-11-16 rev 1984-02-15

Håkan Stjernholm
Stadsbyggnadschef

Per-Olof Norlin
Stadsplaneingenjör

SMITINGEN

Härnösands kommun Västernorrlands län

Förslag till byggnadsplan

B e s t ä m m e l s e r**1 § PLANOMRÅDETS ANVÄNDNING**1 mom *Byggnadsmark*

- a) Med B betecknat område får användas endast för bostads- ändamål som äger samband med friluftsåndamål (fritids bebyggelse).
- b) Med Hb betecknat område får användas endast för handels- ändamål och, där så prövas lämpligt, för bostadsändamål.
- c) Med Ub betecknat område får användas endast för båt- upplag.

2 mom *Specialområden*

- a) Med Tp betecknat område får användas endast för parke- ringsändamål.
- b) Med Rc betecknat område får användas endast för camping och därmed samhörigt ändamål.
- c) Med Rb betecknat område får användas endast för fri- luftsbad och därmed samhörigt ändamål.
- d) Med Es betecknat område får användas endast för trans- formatorstation och därmed samhörigt ändamål.
- e) Med V betecknat område skall utgöra vattenområde som icke får utfyllas eller överbyggas.
- f) Med Vb betecknat område skall utgöra vattenområde som icke får utfyllas eller överbyggas i annan mån än som erfordras för bryggor.

§ MARK SOM ICKE FÅR BEBYGGAS

- a) Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ BYGGNADSSÄTT

- b) Med F betecknat område får bebyggas endast med fristående hus.

§ EXPLOATERING AV TOMT

- c) På tomt som omfattar med F betecknat område får endast en huvudbyggnad och ett uthus eller annan gårdsbyggnad uppföras.
- d) På tomt som omfattar med F betecknat område får huvud- byggnad icke upptaga större byggnadsarea än 50 m².
Uthus skall vara
fristående och får icke
upptaga större areal än 15
m².

§ BYGGNADS UTFORMNING

- e) På med romersk siffra betecknat område får byggnad uppföras med högst det antal våningar som siffran anger. Härutöver får vind icke inredas.
- f) Inom med o betecknat område får källare icke anordnas.
- g) Huvudbyggnad får icke uppföras till större höjd än 3,5 meter och uthus eller annan gårdsbyggnad icke till större höjd än 2,5 meter.
- h) På med siffra i romb betecknat område får byggnad upp- föras till högst den höjd i meter som siffran anger.

Stadsbyggnadskontoret i Härnösand 1983-11-16 rev 1984-02-15

Håkan Stjernholm
Stadsbyggnadschef

Per-Olof Norlin
Stadsplaneingenjör

Planbeskrivning för ändring för del byggnadsplan för Smitingen

Om planbeskrivningen

Planbeskrivningens uppgift är att underlätta förståelsen av planförslagets innebörd. Beskrivningen ska redovisa planens syfte samt förutsättningar och förändringar. De tekniska, fastighetsrättsliga och ekonomiska åtgärder som behövs för att genomföra planen ska också framgå. Planbeskrivningen har ingen rättsverkan. Planen upprättas enligt reglerna i plan- och bygglagen 2010:900.

Plankartan och dess bestämmelser är juridiskt bindande enligt plan- och bygglagen (PBL). Plankartan har tagits fram i Geosecma med Fysisk planering 2019 ArcGis 10.8.2 och ”SWE_Detaljplan_SIS_Bestämmelsekatalog-_v20180801.xml.”

Planbeskrivning är ett vägledande och förtydligande dokument till hur detaljplanen ska förstås och genomföras. Grundkartan är ett underlag för detaljplanearbetet som redovisar topografi och fastighetsförhållanden inom planområdet och dess närmaste omgivning.

Avsändare

Härnösands kommun

871 80 Härnösand

Telefon: 0611-34 80 00

E-post: kommun@harnosand.se

Läs mer på: <https://www.harnosand.se/detaljplanering>

Detaljplanen har tagits fram av Härnösands kommun, samhällsförvaltningen, plan- och byggavdelning på delegation från kommunstyrelsen/fullmäktige.

Medverkande

Medverkande har även varit handläggare från mark- och exploatering, plan- och bygg, teknik, miljö och Härnösand Energi & Miljö AB (HEMAB).

Planens syfte

Syftet med ändringen av detaljplanen att möjliggöra byggnation av stugor inom ett område som idag är planlagt och kan nyttjas för camping med erforderliga servicebyggnader.

Planen syftar vidare till att säkerställa att exploateringen sker med stor hänsyn till områdets naturvärden, landskapsbild, friluftsliv och närheten till skyddade områden. Bebyggelse och anläggningar ska lokaliseras och utformas så att påverkan på värdefulla arter ska minimeras.

Planen ska även säkerställa en teknisk försörjning för drick- och spillvatten samt tillåta befintligt läge för elledning.

Beskrivning av detaljplanen

Under detta avsnitt beskrivs detaljplanen mer översiktligt. Här redovisas detaljplanens huvuddrag såsom användning, lägesbestämning, huvudmannaskap och genomförandetid. Motiv till regleringarna finns under "Planförslaget".

Planens huvuddrag

Planförslaget möjliggör för en stugby inom campingområdet genom att komplettera den nuvarande användningen med bestämmelsen Tillfällig vistelse – stugby, vilket möjliggör uthyrningsbara stugor och säsongssäsongsstält där det tidigare endast tilläts husvagns- och säsongstältplatser samt servicebyggnader. Förändringen är tydligt inriktad på att bevara och anpassa sig till naturmiljön: bebyggelsen begränsas både i omfattning och i utformning så att området behåller sin befintliga skogskaraktär och hydrologiska funktion. Den totala byggnadsarean inom användningsområdet är begränsad, byggnadernas storlek och höjd regleras och takformen samt färgskalan är styrd för att nya byggnader ska smälta in i landskapet och inte dominera naturmiljön.

Anpassningen till naturmiljön konkretiseras genom flera tekniska och planmässiga krav. Stugor och säsongstält ska anpassas till terrängen och grundläggas med reversibla lösningar som plintar, pålar eller markskruv. Marken får inte hårdgöras med asfalt, betong eller marksten i känsliga delar. Gångstigar ska utföras med naturmaterial som flis eller träspänger medan körbara vägar begränsas till smala grusvägar för nödvändig drift och räddningstrafik. Dessa åtgärder minimerar markintrång, bevarar markens genomsläpplighet och skyddar bäcken/dikets hydrologi.

Skyddet av befintlig vegetation är centralt i planförslaget. Stora delar av trädvegetationen ska bevaras för att upprätthålla ett slutet skogligt mikroklimat, och hålträd ska undantas från nedtagning om de inte är sjuka eller utgör en säkerhetsrisk. Särskilda områden är prickade och får inte bebyggas för att skydda kärnvärden som klapperstensfält och diket/bäcken;

kulvertering eller flyttning av bäcken är förbjudet för att säkerställa att hydrologin och därmed de fuktiga livsmiljöerna för växter och svampar inte förändras. Innan bygglov kan ges krävs inventeringar av knärot och hålträd samt redovisning av hur placering av stugor och säsongstält anpassats för att undvika påverkan på dessa skyddsvärda element.

Sammantaget innebär planändringen att en möjlig utbyggnad med stugor, säsongstält och ett begränsat antal servicebyggnader kan genomföras, men endast under förutsättning att alla utformningskrav och naturhänsyn uppfylls. Genom att kombinera begränsningar i exploatering, krav på reversibla byggmetoder, bevarande av träd och skydd av hydrologiska strukturer syftar förslaget till att möjliggöra en lågintensiv, landskapsanpassad stugby där naturvärdena står i fokus och där ny bebyggelse underordnas och anpassas efter den befintliga miljön.

Planförslaget möjliggör ett dimensionerande utbyggnadsscenario med cirka 50–55 uthyrningsstugor och omkring 40–45 uthyrningssäsongstält, varav upp till cirka 30 av stugorna kan hållas vinteröppna. Därtill planeras cirka 80–85 campingplatser för husvagn, husbil och säsongstält samt ungefär sex servicebyggnader, tre större och tre mindre. Anläggningen förutsätter samlad parkering för stuggäster och parkeringsplatser i anslutning till uppställningsplatser, en internväg längs området yttre kant med anslutning till uppställningsplatser i norr samt gångbaserad tillgänglighet till stugområdena.

Detta är ett dimensionerande scenario utifrån exploatörens masterplan som visar planens kapacitet och förutsätter att alla utformningskrav och naturhänsyn enligt detaljplanen uppfylls. Se översiktlig situationsplan för utbyggnadsscenariot på nästa sida i figur 1.

Figur 1. Bilden visar en översiktlig situationsplan över tänkt campingbebyggelse. Bilden visar inte exakt placering av stugor utan avser att visa den översiktliga strukturen för området.

Bedömningen är att planförslaget är förenligt med kommunens översiktsplan och berörda strategiska dokument.

Bedömningen är även att planförslaget överensstämmer med kommunens intentioner om en hållbar utveckling i övrigt enligt kravet om lämplighetsbedömning i plan- och bygglagen.

Till området tar man sig främst med bil men det planeras en gång- och cykelväg till Smitingen. I dagsläget går bussar till Smitingen under sommarhalvåret. Om behov uppstår kan det bli aktuellt med en översyn av kollektivtrafiken även vintertid.

Detaljplanprocessen hanteras genom ett standardförfarande. Och genomförandetiden är 5 år.

Ändring av detaljplan

Vid en ändring av detaljplan, liksom vid all planläggning, är utgångspunkten lämplighetsprövning enligt 2 kap. plan- och bygglagen. Vid ändring av detaljplan görs dock inte någon fullständig lämplighetsprövning då denna redan anses vara gjord genom gällande plan. Ändring av detaljplan omfattar förändring, borttagande och införande av nya bestämmelser inom ett detaljplanelagt område.

De förutsättningar som kan anses förändras genom planändringen är tillkommande bebyggelse i form av stugby, anslutning till kommunal vatten- och spillvattennät istället för slutna tankar för servicebyggnaderna samt större hänsynstagande till miljö- och naturvärden som finns inom och utanför planområdet.

För att ändring av detaljplan ska kunna genomföras måste ändringen inrymmas inom den ursprungliga planens syfte. Området är planlagt för Rc vilket innebär campingplats med mark avsedd för husvagnsplatser, säsongstältplatser och servicebyggnader. I äldre byggnadsplaner skrevs inte tydliga syften ut. Kommunens tolkning av detaljplanens syfte är att den i första hand ska säkerställa att Smitingsviken är tillgängligt för allmänt bad och friluftsliv samt att reglera befintlig fritidsbebyggelse och möjliggöra för camping. Ändringen av detaljplanen anses vara förenligt med det syftet.

Genom att göra ett tillägg med användningen "Tillfällig vistelse (O₁)" och med precisering – "stugby" blir byggnation av stugor möjligt inom planområdet. Denna åtgärd bedöms vara förenlig med den befintliga detaljplanens syfte. Vidare bedömning är att ändringen underlättar för allmänhetens tillgänglighet till den allmänna badplatsen och friluftslivet. Samhällsförvaltningen bedömer därför att en ändring av detaljplanen är lämplig för att uppnå dess syften.

Plandata

Planområdet omfattar del av fastigheten Gånsvik 1:28. Området ligger intill Smitingsens havsbad som är ett stort och växande besöksmål i Härnösand cirka 6 km öster om stadens centrum. Området består av gran- och tallnaturskog samt ungskog där ett flertal större träd sparats vid avverkning

Området avgränsas av befintlig gällande detaljplans Rc-område. Området avgränsas av Natura-2000 område i norr och väster samt väg och parkeringsplats i öster.

Planområdets area: ca 52 500 m²

Avstånd till Stora torget: 6 km (Bilvägen)

Markägoförhållanden: Fastigheten ägs av Härnösands kommun.

Figur 2. Ortofoto över Härnön med planområdet utmärkt och Stora torget utmärkt.

Genomförandetid

Genomförandetiden är fem år från den dag planen får laga kraft.

Grundkarta

Grundkartan är upprättad i koordinatsystemet SWEREF99 17 15 och i höjdsystemet RH2000 den 2025-07-11. Grundkartan uppdaterades 2026-04-28.

Sakägarkrets

Detaljplanens sakägarkrets består av närliggande fastighetsägare samt andra som bedöms beröras direkt av planens genomförande.

Utredningar

Nedanstående utredningar finns framtagna för ändringen av byggnadsplanen för Smitingen.

- PM - Smitingen Detaljplan Artskydd, 2026-02-03
- Artskyddsutredning, 2025-09-02
- Naturvärdesinventering (NVI), 2023-10-31

Planförslaget - Förslag till ändring

Kvartersmark

Förslag till ändring av planen anger kvartersmark för Tillfällig vistelse – stugby. I befintlig detaljplan finns sedan innan kvartersmark för Rc- camping.

Ändring av detaljplan reglerar markanvändningen för det berörda området till *Tillfällig vistelse* (O₁) med preciseringen *Stugby*. Nu gällande användning Campingplats kommer fortsatt att gälla inom hela planområdet. Ändringen möjliggör en större flexibilitet för områdets utveckling. I befintlig användning ingår även de byggnader och anläggningar som behövs för driften av campingen som helhet. Även i den nya användningen *Tillfällig vistelse* (O) ingår komplement till verksamheten som behövs för att kunna driva en fungerande verksamhet. Det kan till exempel vara byggnader för personlig hygien, miljöhus, transformatorstationer, butiker, restauranger, kiosker, receptionsbyggnader, förråd, lekplatser, badplatser och parkering. I användningen ingår sådan verksamhet som kompletterar den tillfälliga vistelsen, som till exempel kontor, spa och gym. Även de personalutrymmen som behövs ingår.

Vissa ytor är prickad mark och undantas från bebyggelse för att skydda kärnvärden som klapperstensfält och ett dike/bäck. Planen begränsar bebyggelsens omfattning genom maximala byggnadsareor — 25 m² per säsongssäsongstält och 35 m² per stuga — samt genom en total yta för annan servicebebyggelse som hålls småskalig för att minimera påverkan på naturmarken. Byggnadshöjderna är begränsade till 4,0 meter för stugor och 2,5 meter för säsongssäsongstält, tak ska utföras en minsta takvinkel om 27° och fasader ska ha jordtoner ner till svart; pulpettak är inte tillåtet.

Figur 3. Färgskala för fasad

Marken ska i huvudsak behålla sin naturliga lutning och får inte hårdgöras med material som asfalt, betong eller marksten; gångstigar ska utföras med flis, träspänger eller annat naturmaterial och körbara vägar får endast anläggas som smala grusvägar för nödvändig drift- och räddningstrafik. Stugor och säsongstält ska grundläggas på plintar, pålar eller liknande reversibla lösningar, och kulvertering eller ändring av diket/bäckens läge är förbjudet längs största delen för att bevara hydrologin i områdets södra del.

Planen ställer krav på bevarande av trädvegetation och hålträd — trädfällning får endast ske vid byggnation enligt planen, av säkerhetsskäl eller vid sjukdom — och reglerar belysning så att den är låg, nedåtriktad och riktad bort från träd

och vatten för att minska störningar för djur och insekter. Markreservat anges för allmännyttiga ledningar för att möjliggöra omförläggning av befintliga luftledningar till mark.

Innan bygglov får ges krävs inventeringar: knärot måste inventeras och placering av stugor och säsongstält redovisas så att påverkan på arten undviks, och hålträd ska inventeras så att bebyggelsen kan anpassas för att bevara dem. Sammantaget syftar bestämmelserna till att möjliggöra en lågintensiv, landskapsanpassad stugby med begränsad fysisk påverkan och starkt skydd för områdets naturvärden och hydrologi.

Vattenområde

Ändringen av planen reglerar inget vattenområde.

Planbestämmelser

Eftersom varje reglering ska ha stöd i detaljplanens syfte ställs krav på att stödet ska motiveras i planbeskrivningen. Detta gäller bestämmelser som tillhör ändringen av detaljplan.

Planbestämmelse	Motivering	Lagstöd
Original detaljplanen		
Campingplats (Rc)	Är en befintlig bestämmelse som ska vara kvar.	
Förslag till ändring		
Tillfällig vistelse – Stugby (O ₁)	Användningen Tillfällig vistelse – stugby möjliggör för stugor.	4 kap. 5 § PBL
Prickad mark - Marken får inte förses med byggnad. 	Vissa områden har undantagits från bebyggelse för att bevara vissa kärnvärden inom planområdet. Kärnvärden så som klapperstensfält.	4 kap. 11 och 16 §§ PBL
ö ₁ Marken får inte förses med byggnad. (Avgränsas av sekundär egenskapsgräns)	Vissa områden har undantagits från bebyggelse för att bevara vissa kärnvärden inom planområdet. Kärnvärden så som diket/bäck. Detta för att diket/bäcken är viktigt att bevara för att säkerställa hydrologin i den nedre delen av planområdet. En hydrologi som många olika växter och svampar gynnas av. Också för att säkerställa att byggnad inte byggs över ledningsrätten.	4 kap. 11 och 16 §§ PBL
h ₁ Högsta byggnadshöjd för stugor får vara 4,0 meter.	Motivet är att begränsningen av byggnadshöjd motiveras utifrån anpassningen till befintlig bebyggelse som finns ute på Smitingen. Stugbebyggelsen regleras i detaljplanen med byggnadshöjd.	4 kap. 11 och 16 §§ PBL

h ₂ Högsta byggnadshöjd för säsongstält får vara 2,5 meter.	Motivet är att begränsningen av byggnadshöjd motiveras utifrån att säsongstält bedöms som byggnad och ska anpassas till befintlig bebyggelse som finns ute på Smitingen. Stugbebyggelsen regleras i detaljplanen med byggnadshöjd.	4 kap. 11 och 16 §§ PBL
u ₁ Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.	Motivet är att lägga ut ett markreservat för att möjliggöra att den luftledning som finns i området kan förläggas i mark. Samt att en dagvattentrumma kan avleda dagvatten från parkeringen.	4 Kap. 6 § PBL
o ₁ 27,0 Minsta takvinkel är angivet värde i grader.	Motivet till en minsta takvinkel är att det inte ska bli för platt tak utan anpassas till befintlig bebyggelse på Smitingen.	4 kap. 16 § PBL
e ₁ Största byggnadsarea per säsongssäsongstält är 25 kvm.	Den största byggandsarean är 25 m ² per säsongssäsongstält. Motivet är att införa en största byggnadsarea för en anpassning till befintlig bebyggelse som finns ute på Smitingen.	4 kap. 11 § PBL
e ₂ Största byggnadsarea per stuga är 35 kvm.	Den största byggandsarea för stugor är 35 m ² per stuga. Motivet är att införa en största byggnadsarea för en anpassning till befintlig bebyggelse som finns ute på Smitingen.	4 kap. 11 § PBL
e ₃ Största byggnadsarea för servicehus/receptionsbyggnader, arbetarbostad eller liknande är 75 kvm.	Den största byggnadsarean för annan bebyggelse än uthyrningsstugor i området är begränsat för att säkerställa att det inte blir en stor påverkan inom ett mindre område utan att bebyggelsen ska hållas småskalig och fördelas i området för att göra så jämn påverkan för trädskönstäckning och naturmark.	4 kap. 11 § PBL
e ₄ 4500,0 Största byggnadsarea är angivet värde i m ² inom användningsområdet.	Motivet är att säkerställa att bebyggelsen begränsas i den utsträckning så att området fortfarande upplevs och kan leva vidare som ett naturområde med tillhörande växtlighet.	4 kap. 11 § PBL
n ₁ Befintlig trädvegetation ska bevaras i sådan omfattning att områdets skogskaraktär och skuggiga mikroklimat bibehålls. Trädfällning får endast ske för byggnation enligt planen, säkerhetsskäl eller skötsel.	Motivet är att bevara ett slutet skogligt mikroklimat. Trädfällning ska ske selektivt och begränsat, i första hand för att möjliggöra placering av byggnader mellan befintliga träd. Större öppningar eller avverkning av sammanhängande partier ska inte ske.	4 kap. 10 § PBL
n ₂ Hålträd som förekommer inom planområdet ska undantas nedtagning. Om det inte utgör en säkerhetsrisk.	Motivet är att bevara de hålträd som finns inom området i så stor utsträckning som möjligt eftersom träden är boträd för olika arter.	4 kap. 10 § PBL
n ₃ Förbud mot hårdgöring som försämrar markens genomsläpplighet.	Motivet är att skydda bäcken/diket och dess direkta närhet från påverkan.	4 kap. 10 § PBL

n ₄ Marken får inte hårdgöras med asfalt, betong, marksten eller annat material som väsentligt försämrar markens genomsläpplighet, med undantag för servicebyggnader/receptions byggnad osv som får anläggas med platta på mark.	Motivet är att säkerställa att naturmiljön inom området bevaras i så stor utsträckning som möjligt. Samt för att säkerställa att hydrologin i området inte förändras i en utsträckning som gör att växtlighet och annat påverkas i en negativ utsträckning.	4 kap. 10 § PBL
b ₁ Stugor och säsongssäsongstält ska grundläggas på plintar/pålar; schaktning och sprängning för platta på mark är inte tillåten.	Motivet är att stugor/säsongssäsongstält ska grundläggas reversibel /återställningsbara åtgärder som exempel plintar/pålar eller markskruv. Detta för att göra mindre påverkan på naturen och för att ett återställande ska vara möjligt för framtiden.	4 kap. 16 § PBL
b ₂ Marken ska behålla sin naturliga lutning i så stor utsträckning det går.	Motivet är att stugor och säsongssäsongstält ska följa den terräng som finns i området för att minimera påverkan på naturmiljön.	4 kap. 10 § PBL
b ₃ Förbud mot kulvertering, rätning, flyttning och igenläggning inom egenskapsområdet.	Motivet är att säkerställa att bäcken/diket inte förändras. Detta för att säkerställa hydrologin i det södra området och därmed bevara den naturmiljö som gynnar växtlivet i södra delen av planområdet.	4 kap. 10 § PBL
b ₄ Gångstigar ska utföras med flis, träspån eller annat naturmaterial.	Motiv är att camping ska göra så liten påverkan på naturmiljön som möjligt.	4 kap. 10 § PBL
b ₅ Körbara vägar får endast anläggas som grusvägar och ska utföras med minsta möjliga bredd och omfattning för att tillgodose nödvändig drift- och räddningstrafik.	Motiv är att camping ska göra så liten påverkan på naturmiljön som möjligt därav ska bilväg hållas så kort som möjligt.	4 kap. 10 § PBL
f ₁ Byggnaders fasad ska vara av jordtoner i skala ner till svart.	Motivet är att byggnadernas uttryck ska smälta in i naturen och låta naturen ta första plats. Byggnaderna ska underordna sig naturen.	4 kap. 16 § PBL
f ₂ Byggnader får inte utföras med pulpettak.	Motivet är att bebyggelsen inom campingområdet inte ska spreta i sin utformning i allt för stor utsträckning utan upplevas enhetlig och underordna sig naturens intryck.	4 kap. 16 § PBL
a ₁ Bygglov får inte ges för stugor/säsongstält förrän en inventering av knätrot har genomförts.	Motivet är för att anpassa säsongssäsongstält/stugor till naturmiljön och skyddade arter. Inventeringen innebär att säsongssäsongstält/stugor placeras ut där de ger minst påverkan. Bygglov får inte ges förrän knätrot har inventerats och en inmätning har gjorts av	4 kap. 14 § PBL

	ändringsområdet samt en redovisning av hur placering av säsongssäsongsstält/stugor har anpassats för att så långt som möjligt undvika påverkan på arten. För det fall flytt av plantor blir nödvändig ska detta ske enligt villkor i artskyddsdispensen.	
a ₂ Bygglövs får inte ges för stugor/säsongsstält förrän en inventering av hålträd har genomförts och bebyggelsen har anpassats så att dessa hålträd kan bevaras.	Motivet är att säkerställa lokalisering av hålträd inför placering av bebyggelse inom planområdet anpassa bebyggelsen placering så att hålträden bevaras.	4 kap. 14 § PBL

Förutsättningar i planområdet och konsekvenser av planförslaget

Bebyggd miljö

Verksamheter och andra anläggningar

Nu gällande detaljplan möjliggör för Rc- camping för uppställning av husvagnar/säsongsstält med tillhörande servicebyggnader.

Konsekvenser

Ändringen av detaljplan möjliggör för en bredare verksamhet inom området camping genom att erbjuda stuguthyrning och boende för fyra säsonger.

Service

Strax utanför planområdet för ändringen finns en restaurang.

Konsekvenser

Ändringen av detaljplan skapar förutsättningar för service på Smitingen större delen av året jämfört med endast några få månader sommartid som det är nu.

Bebyggelsekaraktär och gestaltning

Intill planområdet för ändringen finns en stugby för fritidshus. Områdets karaktär är småskalig bebyggelse med en huvudbyggnad och en gårdsbyggnad. Utöver detta får attefallsåtgärder också utföras, vilket har bidragit till att karaktären numera är flera mindre byggnader på fastigheterna. Enligt den gällande detaljplanen får huvudbyggnad uppföras med en byggnadsarea på 50 m² och gårdsbyggnads på 15 m². Därutöver, utanför gällande detaljplan, får attefallsåtgärder utföras med en största bruttoarea på 30 m² per hus och med en maximal byggrätt på 45 m².

Gällande detaljplan anger vidare att husen får uppföras med maximalt en våning med en maximal höjd 3,5 meter om husen får inte uppföras med källare. Gårdshus får inte uppföras högre än 2,5 meter.

Konsekvenser

Ingen påverkan sker på den fritidshusbebyggelse som finns idag då den ligger utanför området som är föremål för detaljplaneändringen. Campingområdets planbestämmelser för byggnader har anpassats till fritidshusbebyggelsen till viss del, men främst utifrån landskapsbilden.

Kulturmiljö

Inom planområdet finns inga utpekade kulturvärden.

I angränsande område för fritidshusbebyggelse finns kulturvärden som i huvudsak är kopplade till dess karaktär av sammanhängande och småskalig bebyggelse. Vissa byggnader har i sig visst kulturvärde, men de flesta av husen är ombyggda och förändrade från ursprungsutförande. Många byggnader är uppförda i enklare fritidshus av mer allmänna karaktär som ej kan anses särskilt värdefull.

Konsekvenser

Planändringen påverkar inte de kulturmiljövärden som finns i eller utanför planområdet.

Fornlämningar

Fornlämningar är skyddade av kulturmiljölagen (SFS 1988:950).

Det finns inga kända fornlämningar i planområdet. Däremot finns det fornlämningar norr om planområdet, ca 60 meter till den närmaste fornlämningen. Om en fornlämning påträffas under grävning eller annat arbete, ska arbetet omedelbart avbrytas. Den som leder arbetet ska skyndsamt anmäla förhållandet till länsstyrelsen.

Konsekvenser

Ingen utredning krävs för ändringen av detaljplan.

Mark- och vattenförhållanden

Stads- och landskapsbild

Området består av skog med varierande täthet. Det är mer gles skog i det norra området och mer tät skog i de södra delarna. Området sluttar nedåt från väster med en höjdskillnad på ca 30 meter ovan havet på högsta punkten i områdets västra del, ned till ca 5,5 meter i planområdet södra del.

Genom planområdet rinner ett dräneringsdike från parkeringen och söderut i de östra delarna.

Inom planområdet finns det två mindre klapperstensfält.

Konsekvenser

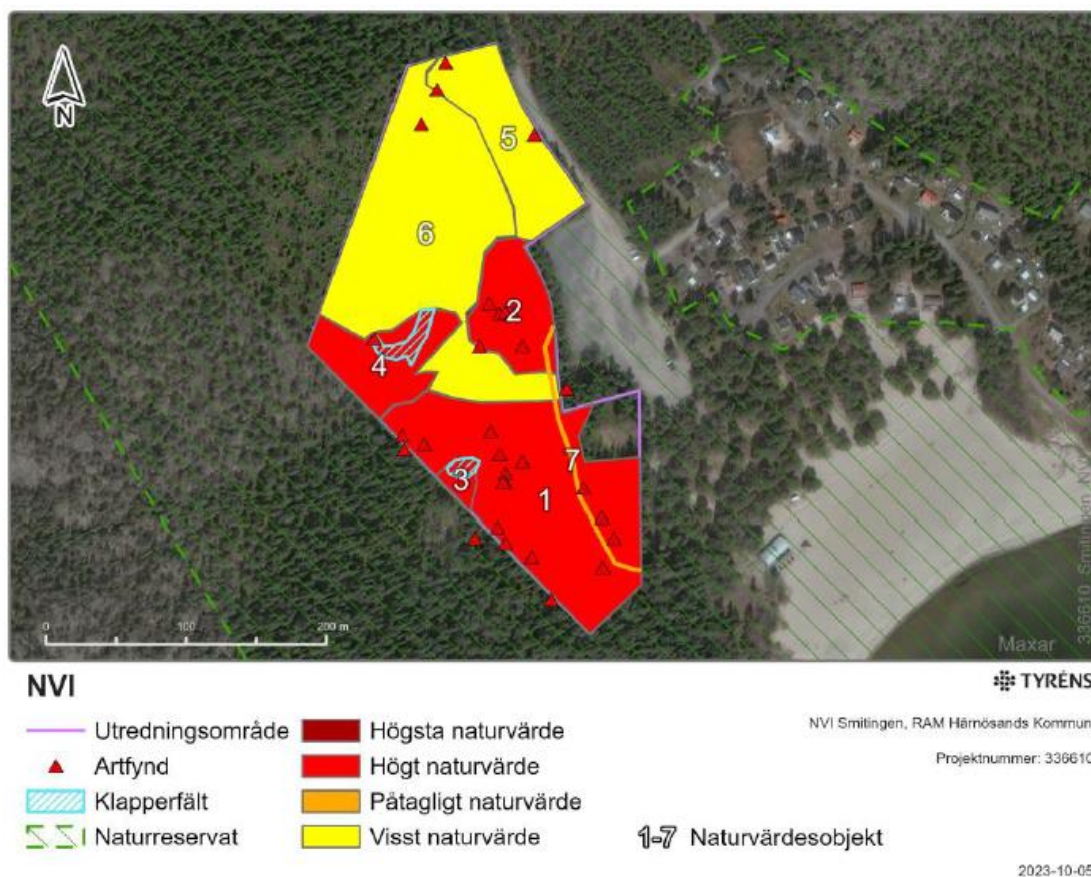
Ändringen bidrar inte till någon större förändring till landskapsbilden än vad nu gällande detaljplan gör. Bestämmelserna som säkerställer landskapsbilden begränsar bebyggelsens omfattning och utformning så att ny bebyggelse harmonierar med omgivningen. Det innebär begränsningar i byggnadsarea och total exploatering, maxhöjder för stugor och säsongstält samt krav på sadeltak med en minsta takvinkel, samtidigt som pulpettak är förbjudna. Fasadfärger i jordtoner och krav på småskalig servicebebyggelse gör att byggnaderna visuellt underordnar sig naturen. Krav på att byggnader anpassas till terrängen och grundläggs reversibelt, tillsammans med förbud mot omfattande hårdgöring och krav på naturmaterial för stigar och vägar, minimerar synliga ingrepp i landskapet. Bevarandet av befintlig trädvegetation och skydd av hålträd bidrar ytterligare till att upprätthålla skogskaraktären och den övergripande landskapsbilden.

Naturmiljö

En naturvärdesinventering genomfördes av Tyréns under augusti/september 2023 och bifogas planförslaget. En artskyddsutredning av Tyréns har också tagits fram (2025-09-02). Ett kompletterande PM har tagits fram av Sweco (2026-02-03)

Naturvärdesinventering

Området består av gran- och tallnatskog samt ungskog där ett flertal större träd sparats vid avverkning. En liten bäck rinner genom östra delen av inventeringsområdet. Naturskogspartierna hyser tämligen höga naturvärden med ett flertal rödlistade och fridlysta arter samt död ved och andra naturskogsstrukturer, medan ungskogens lägre naturvärden huvudsakligen är kopplade till beståndets kvarlämnade träd.

Figur 4. Kartbild över Naturvärdesinventeringens avgränsning för naturvärdesobjekt. Där röd är högt naturvärde, orange är påtagligt naturvärde och gult är visst naturvärde.

7 naturvärdesobjekt har avgränsats inom inventeringsområdet. 4 objekt har bedömts hålla klass 2 - högt naturvärde, 1 objekt preliminärt klass 3 - påtagligt naturvärde och 2 objekt klass 4 – visst naturvärde. Inget objekt har bedömts hålla klass 1, högsta naturvärde. Vid fältinventering samt sök i artportalen påträffades 17 naturvärdsarter varav 2 rödlistade i hotkategori VU (sårbar), och 7 rödlistade i kategori NT (nära hotade). Värdeelement i form av två klapperfält påträffades.

Artskyddsutredning

I den artskyddsutredning (Tyréns 2025-09-02) som tagits fram används data från SLU, naturvärdesinventering med kompletterande fördjupad kärlväxt- och svampinventering, fladdermusinventering, grod- och kräldjursinventering, samt en fågelinventering. Inom avgränsningen för utredningen så har sammanlagt 181 fridlysta arter observerats. Av dessa har 8 fågelarter, 8 fladdermusarter, 3 grod- och kräldjursarter, samt 4 kärlväxtarter inkluderats i rapporten.

Utredningen har föreslagit hänsyns- eller skyddsåtgärder där det finns risk för förbud och om åtgärderna vidtas bedöms verksamheten vara förenlig med artskyddsförordningen.

I yttrande från Länsstyrelsen Västernorrland avseende undersökning om betydande miljöpåverkan (2025-10-09) bedömer Länsstyrelsen att de hänsyns- eller skyddsåtgärder som artskyddsutredningen anger inte är tillräckliga utan att det krävs en dispensansökan enligt 15 §

artskyddsförordningen för fyra olika orkidéarter. För övriga arter upptagna i artskyddsutredningen bedöms skyddsåtgärderna vara tillräckliga.

För fåglar förslås nedanstående åtgärder:

- Nedtagning av träd och röjning av buskskikt genomförs inte under fåglars huvudsakliga häckningsperiod (15 april – 15 juli).
- Gamla tallar, granar och aspar undantas från nedtagning.
- Befintliga högstubbar undantas från nedtagning.

För fladdermöss förslås nedanstående åtgärder:

- Belysning riktas nedåt och skärmas av samt riktas bort från träd och vatten
- Under byggtiden begränsas belysning till klockan 07.00-19.00 under april, september och oktober
- Vid återkommande röjning av sly och buskage tas röjningsavfall bort för att gynna konkurrensvaga blommande arter i fältskiktet.
- De hålträd som förekommer inom området ska undantas från nedtagning.

Några skyddsåtgärder har fastställts i planförslaget men andra skyddsåtgärder som inte går att reglera i plankartan är upplysning inför kommande bygglovsprövning.

Inför framtagandet av dispensansökan har en förnyad bedömning utförts av Sweco (2025-11-20, reviderad 2026-02-03) gällande vilka arter som kräver en dispens och vilka arter som inte kräver en dispens. Nedanstående text om arterna utgår från Swecos bedömning. Först redovisas arter som bedöms inte kräva dispens. Därefter redovisas dispensansökan med de arter som berörs.

Fläcknycklar

Swecos bedömning är att förbudsbestämmelserna i artskyddet inte utlöses på grund av risk för skada på enskilda plantor av fläcknycklar. Påverkan på enskilda plantor försvårar inte upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Bedömningen baseras på artens allmänna förekomst oavsett hur den lokala nivån avgränsas. Swecos erfarenhet från ett flertal exploateringsärenden som prövats av länsstyrelser eller av mark- och miljödomstolen är att denna bedömning är vedertagen.

En försiktighetsåtgärd rekommenderas för att minska på risken för påverkan på enskilda plantor av fläcknycklar. Det är att i möjligaste mån bibehålla markfuktigheten i det stråk nedanför parkeringen, inom Rc-områdets nedre del, där det finns några förekomster av fläcknycklar. Markfuktigheten är här till stor del beroende av dräneringen från befintlig väg och parkeringsyta.

Spindelblomster

Swecos bedömning är att förbudsbestämmelserna i artskyddet inte utlöses på grund av risk för skada på enskilda plantor av spindelblomster. Påverkan på enskilda plantor försvårar inte upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Bedömningen baseras på artens allmänna förekomst oavsett hur den lokala nivån avgränsas. Swecos erfarenhet från ett flertal exploateringsärenden som prövats av länsstyrelser eller av mark- och miljödomstolen är att denna bedömning är vedertagen.

För att minska på risken för påverkan på enskilda plantor av spindelblomster rekommenderas en försiktighetsåtgärd. Det är att i möjligaste mån bibehålla markfuktigheten i det stråk nedanför parkeringen, inom Rc-områdets nedre del, där det finns några förekomster av spindelblomster. Markfuktigheten är här till stor del beroende av dräneringen från befintlig väg och parkeringsyta.

Knärot

För knärot är Swecos bedömning att plantor riskerar att skadas av föreslagen exploatering och vid eventuell flytt av plantor vilket innebär att en dispens från fridlysningsbestämmelserna behövs, helt enligt länsstyrelsens synpunkter. Påverkan på enskilda plantor av knärot bedöms dock inte försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Bedömningen baseras på artens lokalt allmänna förekomst i närområdet.

För att minska på risken för påverkan på enskilda plantor av knärot rekommenderas samma försiktighetsåtgärd som för fläcknycklar och spindelblomster. Inom stråket nedanför parkeringen med fuktigare mark finns några förekomster av knärot.

Sweco föreslår att ett förslag på villkor bör utformas i dispensansökan och i kommande bygglov som innebär att knärot-plantor ska detaljinventeras inför ianspråktagandet med användande av en GPS med hög precision (<1 meter). Därefter skapas ett underlag som möjliggör att i möjligaste mån anpassa byggandet av stugor, ledningar och ev. arbetsvägar så att påverkan på plantorna och dess närområde undviks eller minimeras. De plantor som inte kan undvikas ska flyttas till närområdet inom reservatet och status för dessa plantor ska följas upp. Erfarenheter från flytt av knärot på andra platser i Sverige ska användas. Kommunen kommer ge in en dispensansökan i enlighet härmed vilket förutsätter planens genomförande. Ett villkor införs även i denna planbeskrivning.

Dispensansökan från artskyddsförordningen

Samtliga vildväxande orkidéarter i Sverige är fridlysta enligt artskyddsförordningens § 8 med hänvisning till bilaga 2.

De arter som är förtecknade i bilaga 2 till artskyddsförordningen härrör från den svenska fridlysningen till skillnad från arterna i bilaga 1 som bygger på EU-rätten. En generell fridlysning av alla orkidéarter gjordes innan

artskyddsförordningens tillkomst, även om bara en del av alla arter var hotade på grund av problem med uppgrävning och handel. Bedömningen var att det fanns svårigheter bland allmänheten att kunna skilja på olika orkidéarter vilket innebar en generell fridlysning trots att vissa av arterna är allmänt förekommande.

Enligt 8§ är det förbjudet att:

1. plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort eller skada exemplar av växterna, och
2. ta bort eller skada frön eller andra delar.

En dispensansökan är under framtagande och handläggningen av dispensen sker parallellt med framtagandet av detaljplaneändringen. Dispens söks för fläcknycklar, spindelblomster och knärot. För fläcknycklar och spindelblomster föreslås försiktighetsåtgärder.

För arten knärot föreslås samma försiktighetsåtgärder som för de övriga arterna. Dessutom har ett förslag på villkor utformats i dispensansökan som innebär att byggnationen ska anpassas efter plantorna. De plantor som inte kan undvikas ska flyttas till lämpliga platser inom det angränsande naturreservatet och Natura 2000-området.

En planbestämmelse läggs till med villkor att innan bygglov får ges ska arten inventeras och mätas in för att anpassa stugor och säsongstält till förekomsten av påträffade plantor. De exemplar som trots anpassning inte kan undvikas kommer att flyttas.

Fläcknycklar

Inom det avgränsade området finns tre växtplatser för fläcknycklar med sammanlagt cirka 20 plantor. Fläcknycklar är en av våra vanligaste orkidéer och är spridd över hela landet. Inom arten finns de tydliga underarterna Jungfru Marie nycklar och skogsnycklar. Fläcknycklar är inte krävande på sina växtplatser och påträffas allmänt på myrmark, sumpskog, stränder, fuktiga rishedar och i vägkanter. Fläcknycklar är av Artdatabanken bedömd som livskraftig (LC) och samtliga värden som bedömningen baseras på är inom kategorin livskraftig. I Västernorrland är den allmän med cirka 50 rapporterade växtlokaler i Artportalen spridda över Härnösands kommun (2005–2025). Mörkertalet är dock stort och antalet lokaler i kommunen räknas sannolikt i tiotusental.

Figur 2. Utklipp från Artskyddsutredningen över Fläcknyckel

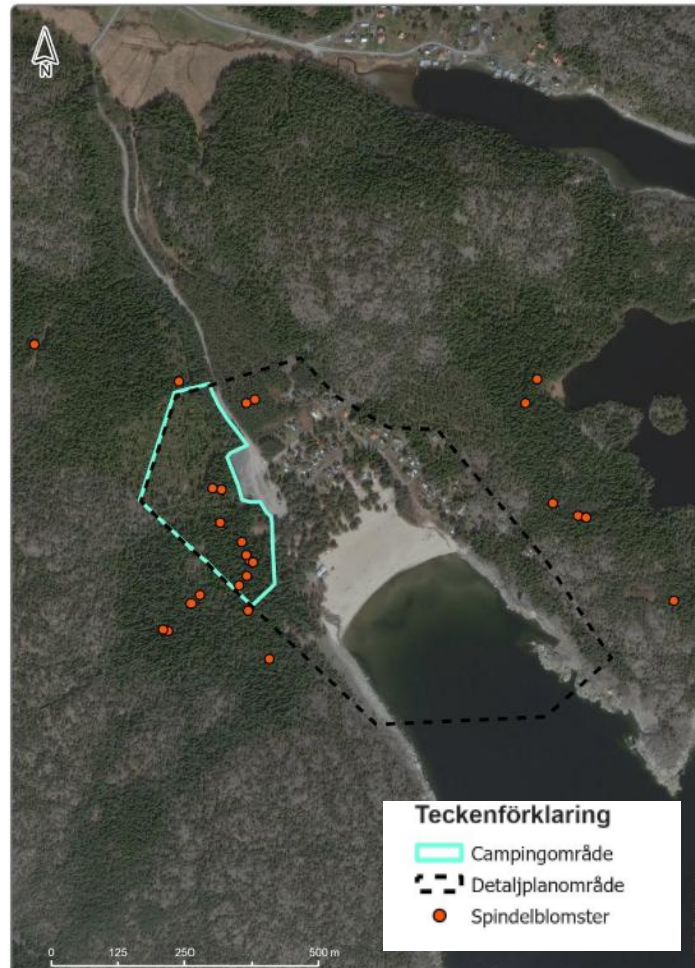
Spindelblomster

Spindelblomster är även den en av våra vanligaste orkidéer och är spridd över hela landet. Inom planområdet finns cirka 10 växtplatser. Spindelblomster är inte krävande på sina växtplatser och påträffas mindre allmänt i frisk till fuktig skogsmark och då även i brukad skog.

Spindelblomster är av ArtDatabanken bedömd som livskraftig (LC) och samtliga värden som bedömningen baseras på är inom kategorin livskraftig. I

Västernorrland är den allmän med cirka 50 rapporterade förekomster i Artportalen spridda över Härnösands kommun (2005–2025).

Mörkertalet bedöms som stort och antalet lokaler i kommunen räknas sannolikt i tusental.

Figur 3. Utklipp från Artskyddsutredningen över Spindelblomster

Knärot

Inom det berörda området finns ett flertal delområden med förekomst av knärot. Det sammanlagda antalet plantor är enligt det som rapporterats till Artportalen 350–400 plantor. Dessa växtplatser har rapporterats in både av Tyréns vid framtagandet av artskyddsutredningen samt av privatpersoner. Knärot växer främst i mossrika barrskogar, äldre än 120 år, med trädkontinuitet på (torr)-frisk-fuktig mark. Det anses dock att arten behöver tillgång till störningar där det uppstår fläckar med blottad mark/mineraljord för att förnygra sig. Arten missgynnas av skogsbruk och försvinner när de grunt växande jordstammarna exponeras för solljus som torkar ut marken. Arten är i den svenska rödlistebedömningen 2020 sårbar (VU) baserat på att arten minskar, uppskattningsvis 40 (25–50) % under de senaste 60 åren. Antalet

reproduktiva individer, utbredningsområdets storlek och förekomstarean överstiger dock gränsvärdena för rödlistning.

Även om det finns över 100 kända växtplatser för knärot i Härnösands kommun från de senaste 20 åren är arten ändå att betrakta som mindre allmän. Anledningen till att så många fler fynd har gjorts av knärot jämfört med övriga, mer allmänna orkidéarter, är att knärot används som signalart vid skogsinventeringar och tillhör de arter som eftersöks av floraväxteriet. I Natura 2000-området och naturreservatet som ligger i anslutning till planområdet finns många växtplatser för knärot. Troligen beror det på att det finns en god trädkontinuitet, lämplig störning i form av många besökande och att det rör sig många växtkunniga personer i området jämfört med andra liknande skogsområden längs med Härnösandskusten.

Figur 5. Utklipp från Artskyddsutredningen över Knärot

Konsekvenser

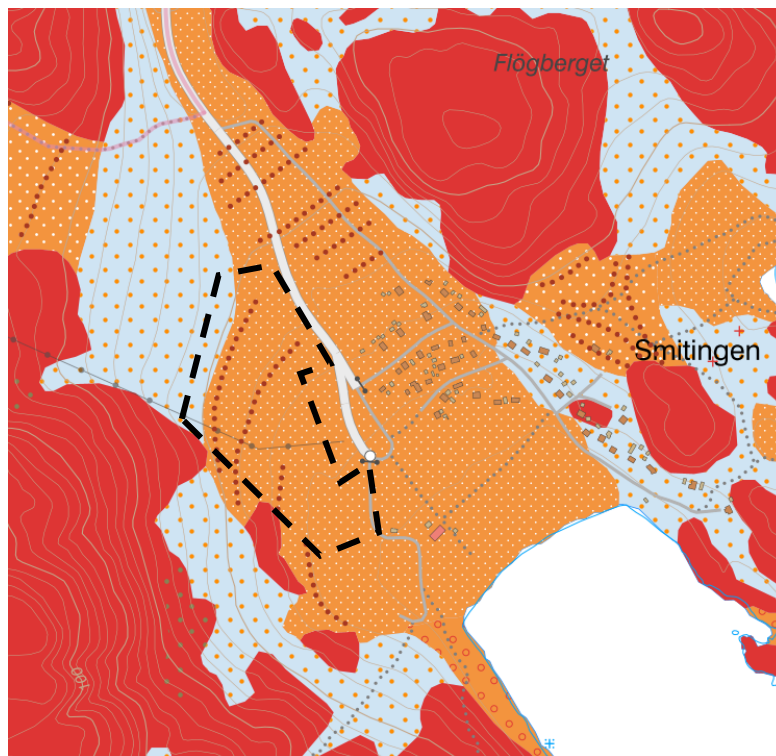
I förhållande till vad som medges enligt den befintliga detaljplanen medför ändringen förbättringar och mer skydd gällande naturvärden och enskilda arter.

Planändringen skyddar naturvärden genom att bevara träd och hålträd, och förhindra ändringar av diket/bäckens läge för att säkra hydrologin. Marken får inte hårdgöras i vilket utsträckning som helst och gångstigar samt vägar ska utföras med naturmaterial; byggnader ska anpassas till terrängen och grundläggas reversibelt i så stor utsträckning som möjligt för att minimera markpåverkan. Inventeringar av knärot och hålträd krävs innan bygglov, och begränsningar i byggnadsarea, höjd och utformning håller bebyggelsen småskalig och landskapsanpassad. Sammanlagt syftar bestämmelserna till att bevara biologisk mångfald, skogskaraktär och områdets hydrologiska miljö.

Geotekniska förhållanden

I gällande detaljplan (334), laga kraft 1986-04-16, finns det beskrivet att en geoteknisk undersökning har upprättats av K-konsult i "Utlåtande över översiktlig undersökning för VA-utredning, Smitingen". Denna utredning redovisar markförhållandena mestadels vid stugområdet och stranden.

I SGU:s jordarskarta beskrivs området inom planförslaget vara till största del av postglacial sand. En mindre del är morän.

Figur 6. Utklipp från SGU:s jordarskarta. Svart streckad linje visa planförslagets ungefärliga gräns.

Konsekvenser

Förslag till ändring medför inte någon påverkan på de geotekniska förutsättningarna i förhållande till nu gällande detaljplan.

Hydrologiska förhållanden

En bäck/dike rinner delvis genom det södra området. Området närmast skapar en hydrologisk miljö som är gynnsam för flertalet växter och svampar.

Konsekvenser

Påverkan på de hydrologiska förhållandena bedöms liten med anledning av de försiktighetsåtgärder som föreslås i ändringen till detaljplan och dispensansökan. Ändringen till detaljplan ställer krav på att bäck/dike inte får ändras eller påverkas, att genomsläppligheten i området fortfarande ska vara god samt att det är begränsat hur stor andel som kan hårdgöras.

Det finns ett förslag på att leda vatten från parkeringen parallellt med planområdet östra gräns och i södraste delen av planområdet leda detta vatten till det dike/bäck som finns inom området. Detta är en separat

tillståndsansökan som är inskickad till Länsstyrelsen. Det bedöms inte påverka planområdet i någon större omfattning då det inte riskerar att torka ur marken inom området och de hydrologiska förutsättningarna som vissa växter och svampar gynnas av bedöms vara densamma.

Sociala faktorer

Barnperspektiv

Barnkonventionen blev svensk lag 1 januari 2020 och ska därmed införlivas i samhällsplaneringen.

Konventionen syftar till att säkerställa alla barns mänskliga rättigheter. Lagen innebär att för varje beslut som får påtagliga, direkta eller indirekta konsekvenser för barn ska en bedömning av vad som är barns bästa göras (art. 3). Om det finns mer än ett alternativ ska den lösning väljas som bäst tillgodoser barns bästa. Bedömningen av vad som är barns bästa ska baseras på bland annat beprövad erfarenhet, forskning och nationella riktlinjer, men även på barns egna åsikter.

Barnkonventionen innefattar även krav på barns delaktighet och inflytande i de beslut som får konsekvenser för barn (art. 12) samt krav på att inga barn får diskrimineras på grund av t ex funktionshinder eller språkkunskaper (art. 2). Därutöver har barn, enligt barnkonventionen, även rätt till bland annat goda förutsättningar för en optimal utveckling, en trygg och säker uppväxt, utbildning samt rätt till vila och lek.

Ett genomförande av planförslaget, möjliggöra för Tillfällig vistelse - stugby bedöms inte få påtagliga, direkta eller indirekta konsekvenser för barn.

Lämplighetsbedömning enligt 2 kap. plan- och bygglagen.

Konsekvenser

Nu gällande detaljplan skapar förutsättningar att kunna utföra barnvänliga platser inom planområdet. Planändringen bedöms inte göra någon förändring gällande barnperspektivet jämfört med nu gällande detaljplan.

Tillgänglighet, trygghet och jämställdhet

Att känna sig trygg och kunna röra sig fritt är en demokratisk rättighet för alla människor. Alla ytor ska göras tillgängliga, trygga och användbara för alla grupper av människor så långt det är möjligt, inom rimliga kostnader. Hinder för tillgänglighet kan, beroende på vem du är, finnas i allt från den fysiska miljön till platsens upplevda trygghet. Det är viktigt att identifiera aspekter som kan skada tillgängligheten för vissa för att skapa rum för så många som möjligt. Markplaneringen ska utföras så att personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga kan nå målpunkter som entréer m.m. utan problem.

Konsekvenser

Planändringen anger med planbestämmelser att marken inte få hårdgöras i för stor utsträckning men att spänger kan tillkomma. Området kommer att anpassas så att samtliga nödvändiga faciliteter är tillgängliga.

Kommunikationer

Gång- och cykeltrafik

Det finns inga planerade gång- eller cykelvägar inom planområdet. För att ta sig mellan Härnösands stad och Smitingen idag så får man gå/cykla på bilvägen.

Det utreds däremot för en separat gång- och cykelväg ut till Smitingen. Den kommer i sådana fall vara öppen under sommarhalvåret.

Konsekvenser

Planändringen förändrar ingenting gällande gång- och cykelvägar.

Kollektivtrafik

Linje 501 trafikerar vägen ut till Smitingen under sommarhalvåret.

Konsekvenser

Planändringen förändrar ingenting gällande kollektivtrafiken.

Fordonstrafik

Fordonstrafik för allmänheten sker utanför planområdet. Endast kunder/besökande till camping kommer att kunna införa fordon inom planområdet.

Konsekvenser

Planändringen förändrar inte fordonstrafiken i jämförelse med nu gällande detaljplan. Planändringen skapar förutsättningar för lägre andel fordonstrafik då stugorna inte kräver att gäster angör campingen med bil utan du kan komma med kollektivtrafik, cykel eller vandrandes.

Fordonstrafik avses att koncentreras till den norra delen och närmast befintlig parkering för att göra så lite påverkan som möjligt.

Parkering, varumottagning och angöring

Parkering för allmänheten sker utanför planområdet.

Parkering inom planområdet är endast till för campinggäster och regleras inte specifikt i detaljplanen

Konsekvenser

Planändringen skapar förutsättningar för att kunna göra mer samlad parkering eftersom stugor inte ställer krav på att man ska kunna parkera bredvid stugan såsom en husvagn eller husbil kräver.

Hälsa och säkerhet

Risk för översvämning och skyfall

Enligt kommunal kartering finns ingen risk för översvämning inom planområdet.

Konsekvenser

Planändringen ökar inte översvämningsrisken med hänsyn till planbestämmelserna om hur grundläggning av stugor ska ske.

Risk för ras, skred och erosion

Enligt kommunal kartering finns det ingen risk för skred inom planområdet eller i dess närhet.

Konsekvenser

Planändringen skapar inte andra förutsättningar och riskerna för ras, skred och erosion varken försämras eller förbättras.

Förorenad mark

Enligt kommunal kartering finns det inga kända föroreningar inom planområdet.

Konsekvenser

Inga förändringar i och med planändringen.

Brandsäkerhet

I planområdets närhet finns inte någon brandpost.

Utformningen av området gällande byggnationer ska uppfylla kraven på säkerhet vid brand som är 8 meter mellan byggnader m.m. Kan ställa krav på byggnadsutformning i bygglovsprövning.

Konsekvenser

Ändringen bidrar till mer bebyggelse vilket skapar större krav gällande brandsäkerhet.

Elektromagnetiska fält

Kraftledningarna och elektriska anläggningar kan ge upphov till elektromagnetisk strålning. Utifrån Strålskyddsmyndighetens bedömning för miljöer där

människor varaktigt vistas (bostäder, skolor, förskolor, arbetsplatser m.m.) ska magnetfält inte överstiga 0,2 µT i årsmedelvärde med hänsyn till hälsoeffekter. Inom planområdet går det en luftledning från parkeringen och rakt genom planområdet i västlig riktning.

Konsekvenser

Det har uppförts en kraftledning sedan nu gällande detaljplan fick laga kraft.

För markreservatet är det utlagt prickad mark (marken får inte förses med byggnadsverk) 2 meter på var sida om ledningen.

Planförslagets markreservat för underjordisk ledning bedöms inte få konsekvenser för klapperstensfältet eftersom det finns skonsamma metoder idag hur man kan förlägga ledningar i mark. Anpassade grävningstekniker måste användas för att inte orsaka onödig påverkan på mark och miljö.

Radon

Radon är en radioaktiv gas som finns naturligt i mark och grundvatten och som, beroende på markens genomsläpplighet och husgrundens täthet, kan sippra in i huset och skapa en ohälsosam inomhusmiljö. Eftersom förhöjda radonhalter inomhus är en olägenhet för människors hälsa så finns det gränsvärden som ska följas för nybyggda bostäder.

Planområdet utgör normalriskområde.

Konsekvenser

I samband med bygglovgivning fastställs grundläggningsmetod för att säkerställa att radonhalten i den färdiga byggnaden inte blir för hög.

Teknisk försörjning

Vatten och spillvatten

Planområdet ingår inte i kommunalt verksamhetsområde för vatten och spillvatten.

Området kommer förses med vatten-, avlopp- och el. Utbyggnad av kommunalt VA utreds i ett annat ärende och avses vara färdigbyggt sommaren/hösten 2026.

Konsekvenser

Planändringen ställer i sig inte utökad krav på vatten och avloppsanslutning jämfört med befintlig detaljplan, men i och med att kommunalt vatten och spillvatten kommer dras ut till Smitingen så kommer campingen anslutas till detta nät. Detta är en mer långsiktig och mer miljövänlig lösning än slutna tankar som nu gällande detaljplan förordar.

Avtal finns skrivet mellan kommunen, Hemab och Campingexploatören som innebär att campingen har rätt att ansluta sig till det kommunala ledningsnätet.

Planändringen skapar förutsättningar för att fler byggnader kan anslutas till VA-nätet. Genom framdragande av vatten och avlopp till Smitingen kommer även den befintliga småhusbebyggelsen erbjudas anslutning.

Samtliga ledningsdragningar inom planområdet ska utföras med så liten påverkan på naturmiljön som möjligt, Det kan innebära krav på styrd borring samt att samtliga ledningsdragningar ska förhålla sig till anlagda stigar/vägar.

Dagvatten

I området så bildas det i södra delen ett blötare område vid större regnmängder. Dagvatten från befintlig parkering avvattnas genom planområdet och leder på sikt ut i havsviken via en mindre bäck.

Konsekvenser

Förutsättningarna för att hantera dagvatten anses inte förändras i och med planändringen. En bestämmelse införs som innebär att marken inte får hårdgöras för att säkerställa bäcken/diket inte hårdgörs. Bestämmelse införs även om att stugor ska uppföras med reversibel /återställningsbara åtgärder som exempel plintar eller markskruv. Bedömningen är att planområdet inte kommer att hårdgöras i större utsträckning än vad nu gällande detaljplan tillåter.

Det dräneringsdike som rinner inom planområde säkras i ändringen till detaljplan.

Ett u-område i södra delen av planområdet finns för att säkerställa framtida ledningsrätt för att leda dagvatten från parkeringen till nedre delen av diket/bäcken.

Snöhantering

Nu gällande planförslag ställer inga krav gällande snöhantering då verksamhetens bedöms endast drivas sommartid.

Konsekvenser

Förutsättningar för snöhantering anses inte förändras i någon större uträkning i jämförelse med nu gällande detaljplan. I och med att mindre vägar endast kommer att finnas inom planområdet förutsätts snöskottning ske med mindre maskiner.

El, fiber och tele

Nu gällande detaljplan nämner inga särskilda förutsättningar, men bedömningen är att större delen av planområdet ska kunna förses med belysning till vägar/stigar samt samtliga servicebyggnader.

Konsekvenser

Ändringen av detaljplan skapar behov av anslutning av fler separata stugor än vad nu gällande detaljplan gör. Dock ska denna anslutning förläggas i så stor utsträckning som möjligt i vägar/stigar eller så måste arbetet ske med styrd

borrning för att minska påverkan på naturen. Eventuellt fiber bedöms följa samma ledningsdragning.

Avfall

Ytor för utsortering av samtliga fraktioner av avfall som uppkommer ska finnas. Det innebär att det ska finnas plats för hushållsavfall (restavfall och matavfall), förpackningar och eventuellt verksamhetsavfall.

Avfallsutrymmet ska placeras så att det är tillgängligt för avfallslämnarna och hämtningspersonal. Vägen ska vara framkomlig och sikten ska vara god. Körning på gång- och cykelväg är inte tillåten. Väghållaren är ansvarig för vägens utformning, skyltning, skötsel och framkomlighet.

Konsekvenser

Ändringen av detaljplan skapar inga andra krav eller förutsättningar i förhållande till den nu gällande detaljplanen.

Befintliga planeringsunderlag

Under rubrikerna nedan går det att utläsa vilka planeringsunderlag samt lagstiftning som både ligger till grund för och påverkar utformningen av detaljplanen.

Kommunala underlag

Översiktsplan

I kommunens översiktsplan 2040 är området utpekade som utvecklingsområde för natur och friluftsliv – camping med ställningstagandet att området ska utvecklas till en naturcamping med hänsyn till och samspel med naturmiljön. I översiktsplanen står även att vid utveckling av Smitingens campingområde ska naturmiljöerna ses som en resurs och ett värde att värna om för att bibehålla platsens attraktivitet. Även förutsättningarna för kollektivtrafik och bättre trafikinfrastruktur för gång- och cykel måste utredas för att möjliggöra hållbart resande till Smitingen.

Konsekvenser

Den sökta åtgärden bedöms vara förenlig med översiktsplanen.

Detaljplaner och områdesbestämmelser

Nu gällande detaljplan fick laga kraft 1986-04-16. I den regleras planområdet till Rc – Campingplats. I bestämmelserna lyder användningen "Med Rc betecknat område får användas endast för camping och därmed samhörigt ändamål". I planbeskrivningen går det att läsa att "Vid Smitingsvägen mitt emot fritidsbebyggelsen utlägges mark Rc för det rörliga friluftslivet avsedd för framtida anläggande av husvagnsplatser och säsongstältplatser samt

erforderliga servicebyggnader”. I övrigt finns det inga andra planbestämmelser som gäller inom varken användningsområdet eller avgränsningen för planområdet för den här ändringen.

Figur 7. Urklipp från gällande detaljplan. Svart streckad linje är gräns för ändringen.

Konsekvenser

Det gällande detaljplanen kommer fortsatt gälla med de tillägg som införs med detaljplaneändring.

Planbesked

Planbesked är ett kommunalt beslut som lämnas för att formellt meddela om kommunen tänker inleda eller inte inleda planläggning. Planbeskedet är inte bindande och kan inte överklagas. Kommunen kan också inleda planläggning utan att planbesked lämnats.

Samhällsnämnden beslutade 2023-09-12 att inleda planläggning för fastigheten ändring av detaljplan genom delegationsbeslut.

Förenligt med miljöbalken

Undersökning av betydande miljöpåverkan

När en detaljplan upprättas eller ändras ska kommunen ta ställning till om dess genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Planförslaget ska genomgå en undersökning enligt 6 kap. miljöbalken och miljöbedömningsförordningen (SFS 2017:966), där omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan ska identifieras. Om undersökningen resulterar i att en betydande miljöpåverkan kan antas ska planförslaget utredas i en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). En MKB ska redovisa kommunens bedömning av den påverkan på miljön som planens genomförande kan få. Det som framkommer i en MKB ska integreras i planarbetet och handlingen ska samrådats i samband med planprocessen. Enligt kommunens bedömning kan ändring av detaljplanens genomförande inte antas innebära en betydande miljöpåverkan, varför en MKB inte har upprättats.

Enligt genomgången finns det inte anledning att anta att det finns risk för betydande miljöpåverkan. Inte heller vid sammanvägning av faktorer med risk för inverkan bedöms inverkan leda till betydande miljöpåverkan.

- Det finns **inte** anledning att anta att planen medför påverkan på några riksintressen.
- Det finns **inte** anledning att anta att planen medför påverkan på något Natura 2000-område.
- Det finns **inte** anledning att anta att planen medför att någon miljökvalitetsnorm kommer att överskridas.
- Det finns **inte** anledning att anta att planen äventyrar eller hindrar uppfyllande av kvalitetskraven för någon vattenförekomst.

Kommunen har härigenom identifierat de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan i enlighet med 6 kap. 6 § Miljöbalken och 5 § Miljöbedömningsförordningen. Det som i övrigt behövs för att planförslaget och bebyggelsen ska bli lämplig med hänsyn till miljö, hälsa, säkerhet och miljökvalitetsnormer kommer belysas i planbeskrivningen samt där det behövs att regleras i detaljplanen.

Länsstyrelsen bedömde (2025-10-09) att det utifrån nuvarande underlag inte gick att utesluta att planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Detta eftersom den sammantagna påverkan på naturvärdena inom planområdet riskerar att bli stora. Inom planområdet finns arter som skyddas av någon av 6, 8 eller 9 §§ artskyddsförordningen. Påverkan på dessa arter bedöms dock inte som en betydande miljöpåverkan i sig.

Ett beslut har inte tagits utifrån att kommunen står fast vid bedömningen om att planförslaget inte innebär en betydande miljöpåverkan. Undersökning av

betydande miljöpåverkan ska bedömas på nytt av länsstyrelsen utifrån planförslaget i samband med samråd.

Riksintressen

Riksintressen är geografiska områden som på grund av sina speciella förutsättningar är av nationellt intresse. Områdena avser såväl olika bevarandebalken som områden som är viktiga för exploatering för ett visst ändamål. Bestämmelserna om riksintressen finns i 3–4 kapitlen miljöbalken (MB).

Kapitel 3 miljöbalken

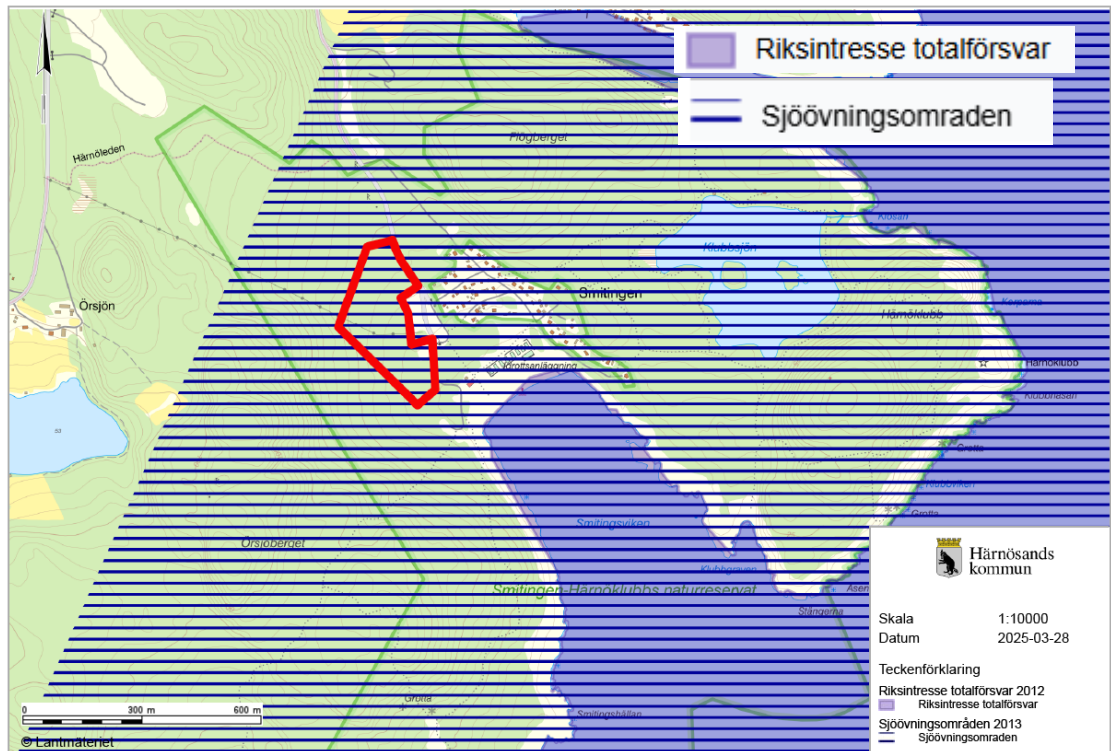
I miljöbalkens tredje kapitel finns ett antal grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden av betydelse för vissa allmänna intressen. Dessa områden som också utgör riksintressen ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada de utpekade intressena. Områdena avser olika bevarandebalken och områden som är viktiga för exploatering för ett visst ändamål.

Kapitel 4 miljöbalken

I miljöbalkens fjärde kapitel har riksdagen specificerat ett antal geografiska områden som i sin helhet är av riksintresse. Områdena har pekats ut med hänsyn till de stora natur- och kulturvärden som finns i dem. För samtliga utpekade riksintressen gäller att exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön inte får medföra att områdenas natur- och kulturvärden påtagligt skadas. För vart och ett av dessa riksintressen gäller dessutom särskilda förbud eller krav på hänsyn. Dessa krav måste också vara uppfyllda för att exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön ska vara tillåtna.

Planområdet angränsar till riksintresse för *totalförsvaret, sjöövningssområde särskilt behov av hinderfrihet, friluftsliv, Natura 2000, naturvård*.

Planområdet angränsar/omfattas av riksintresset för totalförsvaret samt dess sjöövningssområde. Planområdet bedöms dock inte påverka dessa områden negativt då planområdet dels inte går hela vägen ut till havet och ligger dels redan i anslutning till ett exploaterat område.

Figur 8. Riksintresse totalförsvär och sjöövningssområde

Planområdet angränsar till riksintresseområdet i fråga om influensområde med hänsyn till flyghinder. Med influensområde avses det område där höga anläggningar såsom vindkraftverk, master, torn och andra byggnader (även ventilationshuvar, master, hisstoppar på byggnader etc.) kan innebära fysiska hinder för luftfarten. Planändringen tar mer hänsyn till riksintresset genom att reglera höjder på byggnader och säsongstält inom planområdet.

Figur 9. Område särskilt behov av hinderfrihet

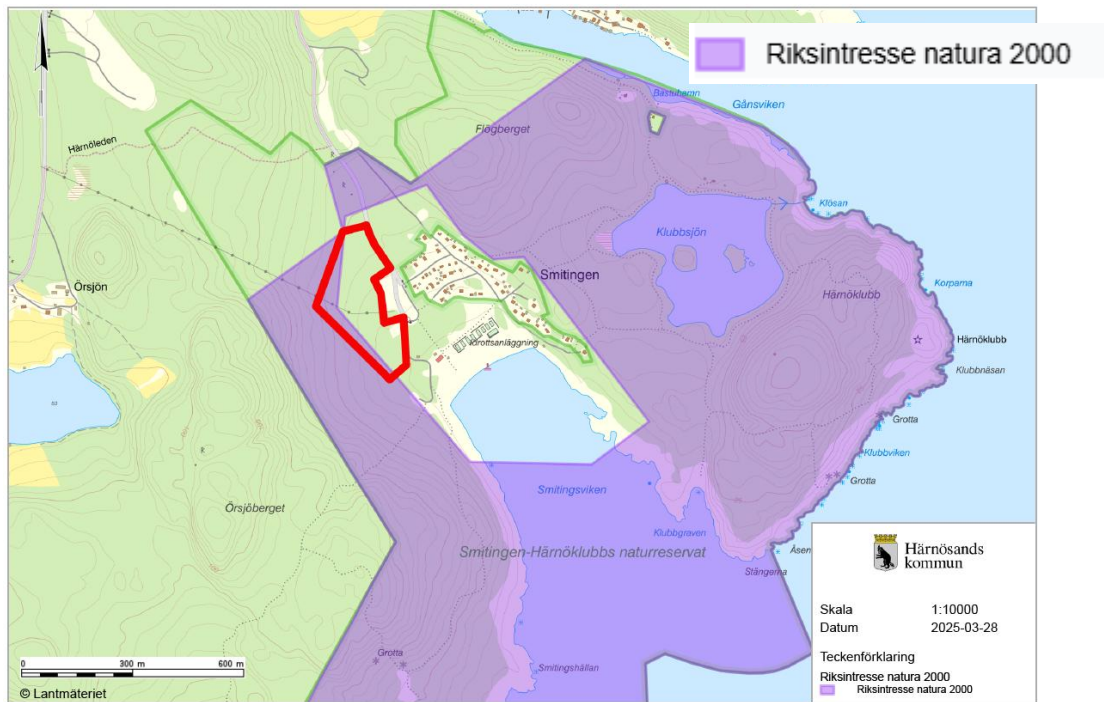
Planområdet angränsar till riksintresse för friluftsliv. Planändringen bedöms påverka friluftslivet positivt i förhållande till gällande detaljplan gör genom att möjliggöra för allmänheten att kunna ta del utav friluftslivet på Smitingen på ett tillgängligare sätt.

Figur 10. Riksintresse friluftsliv

Planområdet angränsar till riksintresset för Natura 2000. I dialog med Länsstyrelsen har det konstaterats att planområdet och Natura 2000 inte överlappar varandra även om det ser ut så på det kartdata som finns. I bevarandeplanen för Natura 2000-området framgår det att planområdet och Natura 2000-området angränsar varandra.

Ändringen till detaljplan anses inte innebära en betydande påverkan på Natura 2000-området. Ytterligare bedömning av påverkan på Natura 2000-området följer under rubriken "andra särskilda områdesskydd".

Figur 11. Riksintresse Natura 2000

Planområdet angränsar till riksintresset för naturvård. Planändringen bedöms inte medföra en betydande påverkan på detta riksintresse utifrån samma bedömning som för Natura-2000.

Figur 12. Riksintresse Natur

Hushållningsbestämmelser

Hushållningsbestämmelser är grundläggande bestämmelser som styr hur den fysiska planeringen ska tillvarata mark- och vattenområden som utgör allmänna intressen, antingen utifrån dess nuvarande användning eller potentiella framtida användning. Dessa områden ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada de utpekade intressena.

Exempel på användningsområden som skyddas av hushållningsbestämmelserna är rennäring, yrkesfiske, mark och vatten av betydelse för natur, kultur och friluftsliv samt behov och närhet av grönområden i tätorter, skogsbruk och jordbruk. Viktigt för att alla dessa typer av användningarna ska skyddas av hushållningsbestämmelserna är att dess bevarande och nyttjande ska vara intressant ur allmän synpunkt.

Miljö kvalitetsnormer

Miljö kvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt bindande styrmedel, vars syfte är att komma till rätta med miljö påverkan från mer diffusa utsläppskällor såsom trafik och jordbruk. Normen ska avspegla den lägsta godtagbara miljö kvaliteten eller det önskade miljö tillståndet, men tar vanligtvis sikte på hur mänsklig verksamhet ska utformas. Det finns idag miljö kvalitetsnormer för utomhusluft (SFS 2010:277), vattenförekomster (SFS 2004:660), fisk- och musselvatten (SFS 2001:554) samt omgivningsbuller (SFS 2004:675). En MKN kan anges som en halt eller ett värde, men kan även beskrivas i ord. Ett genomförande av en detaljplan får inte medföra att en norm överträds. Endast kommuner med en större befolkning än 100 000 invånare omfattas av MKN för buller.

Miljö kvalitetsnorm för vatten

Vattenmyndigheterna har det övergripande ansvaret att se till att EU:s ramdirektiv för vatten (vattendirektivet) genomförs i Sverige. Grundvatten, sjöar, vattendrag och kustvatten har delats in i vattenförekomster för vilka bedömning har skett vilken ekologisk, kemisk eller kvantitativ status som vattnet har och vilka krav som ställs för att kunna upprätthålla och förbättra denna status.

Ett genomförande av en detaljplan får inte medföra att statusen försämras för någon av kvalitetsfaktorerna (ekologisk och kemisk).

Enligt VISS (VISS – Vatten Informations System Sverige) bedöms Vattenförekomsten S Höga kusten kustvatten ha god ekologisk status men uppnår ej god kemisk status.

Konsekvenser

Planändringen bedöms bidra till en förbättring i påverkan av MKN för vatten genom att campingområdet ska ansluta till kommunalt vatten- och spillvatten.

Strandskydd

Länsstyrelsen har beslutat att strandskydd inte ska gälla inom planområdet enligt beslut 16 april 1986. När en detaljplan ändras återinträder inte strandskyddet. Planområdet omfattas därmed inte av strandskydd.

Konsekvenser

Planändringen medför ingen förändring vad gäller strandskyddet.

Andra särskilda områdesskydd

Planområdet ligger inom naturreservatet Smitingen-Härnöklubb naturreservat som bildades 27 maj 1988. I beslutet står att föreskrifterna inte utgör hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet och som närmare anges i skötselplan och detaljplan fastställd 1986-04-16.

I länsstyrelsens beslut om naturreservatet står ändamålet med reservatet är att

- *bevara den naturmiljö, dvs. områdets landformer, grottor och olika naturtyper, som är förutsättningen för friluftslivet i området*
- *med enkla medel underlätta för allmänheten att besöka reservatet*

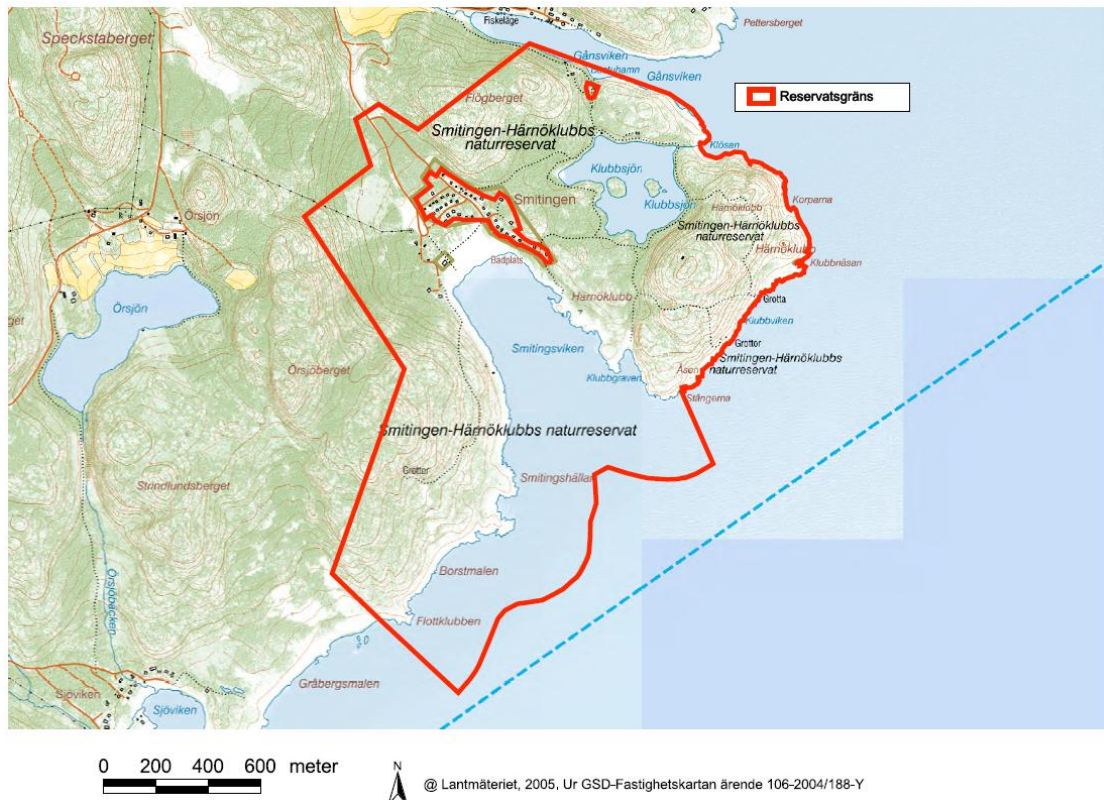
Beslut om en ny skötselplan för Smitingen-Härnöklubbs naturreservat togs 27 juni 2006 och den tidigare skötselplanen från 1988 upphävdes.

Området beskrivs i skötselplanen enligt nedan.

”Reservatet består huvudsakligen av block- och stenstränder samt kuperad bergkullterräng med i stort sett orörd, gles tallskog. Den högsta punkten är Klubberget 80 m.ö.h. Runt Klubbsjön finns äldre grandominerad skog och i reservatets nordliga delar ingår några områden med yngre tallskog, blandskog och hyggesmark. Området är välkänt för sina geologiska värden i form av grottor och andra klippformationer.

Naturreservatet omger Smitingens havsbad, som med sin långa sandstrand och fina klippstränder tillhör regionens förnämsta. I anknytning till havsbadet finns ett område med ca 50 fritidshus som inte ingår i reservatet. Området runt Klubbsjön är ett omtyckt strövområde för Härnösandsbor.

Områdets bevarandevärden är biologiska värden, geovetenskapliga värden och kulturhistoriska värden.”

Figur 13. Naturreservatet är inom röd linje. Utklipp från dokument "Skötselplan för Smitingen-Härnöklubbs naturreservat – Härnösands kommun, Västernorrlands län"

Smitingen ingår även i Natura 2000-nätverket. Det finns en bevarandeplan för Natura 2000 (uppdaterad 2018) som beskriver syftet med bevarandet och som ska ange vilka bevarandeåtgärder som planeras.

Det överordnade bevarandesyftet är att bidra bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s fågeldirektiv eller Art- och habitatdirektiv. Det överordnade syftet för de enskilda Natura 2000-området är att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Konsekvenser

Planändringen förhåller sig till Smitingen-Härnöklubbs naturreservat genom att införa bestämmelser som i praktiken syftar till att förena möjligheten till en småskalig stugby med reservatets bevarande- och besöksmål. Genom att undanta känsliga ytor från bebyggelse, skydda bäcken och dess hydrologi, bevara träd- och kantvegetation samt begränsa exploateringens omfattning och synliga uttryck (storlek, höjd, takform och färg) minskar förslaget risken för intrång i de geologiska och biologiska värden som skötselplanen pekar ut. Krav på reversibla grundläggningar, anpassning till terrängen, förbud mot kulvertering och hårdgöring samt användning av naturmaterial för stigar och vägar bidrar till att bevara markens genomsläpplighet, naturliga avrinningsmönster och skogskaraktär, vilket är centralt för att inte försämra de naturtyper och arter som reservatet ska skydda. Planändringen möjliggör visserligen nya funktioner (uthyrningsstugor och säsongstält), men dessa är

villkorade av inventeringar av skyddsvärda arter och anpassad placering, vilket innebär att bygglov kopplas till att naturhänsynen verkligen genomförs.

Ändringen av detaljplanen fyller ett tydligt skyddsglapp gentemot det närliggande Natura 2000-området genom att införa konkreta krav som minskar risken för hydrologisk och ekologisk påverkan. Till skillnad från gällande plan, som saknar sådana bestämmelser, skyddar förslaget bäcken och dess närmiljö genom förbud mot kulvertering och flyttning, förbud mot hårdgöring i känsliga partier, krav på att markens genomsläpplighet bevaras samt att gångstråk och vägar utförs med naturmaterial. Planen kräver också reversibla grundläggningar och att byggnader anpassas till terrängen för att undvika schaktning och markkompaktering som kan förändra grundvattenflöden. Vidare stärker den skyddet av vegetation genom bevarande av träd och hålträd samt villkor om inventering av knärot och hålträd innan bygglov, och begränsar exploateringens omfattning och utformning (byggnadsarea, höjd, takform och färg) för att hålla bebyggelsen småskalig och landskapsanpassad. Sammantaget minskar dessa åtgärder sannolikheten för negativ påverkan på Natura 2000-värden, förutsatt att inventeringar, villkor i bygglov och uppföljande åtgärder genomförs och efterlevs.

Planområdet utgör endast 2,4 % utav naturreservatets totala yta.

Genomförandefrågor

Organisatoriska frågor

Tidplan

Målsättningen är att detaljplanen ska antas hösten 2026. Den preliminära tidplanen baseras på inga större förändringen sker under planprocessen samt under förutsättning att beslutet att anta detaljplanen inte överklagas. Vid ett överklagande kan tidpunkten då detaljplanen får laga kraft förskjutras upp till två år framåt i tiden, vilket medför motsvarande förskjutning av genomförandet.

Genomförandetid

Genomförandetiden är fem år från den dag planen får laga kraft.

Under genomförandetiden har fastighetsägare en garanterad byggrätt i enlighet med detaljplanen. Om planen ersätts, ändras eller upphävs under genomförandetiden kan berörda fastighetsägare ha rätt till ersättning av kommunen. Efter genomförandetidens utgång kan kommunen ändra eller upphäva detaljplanen utan att fastighetsägare får någon ersättning för byggrätt som inte kan utnyttjas. Detaljplanen fortsätter gälla till dess att den ändras eller upphävs.

Huvudmannaskap för vatten, spillvatten och dagvatten

Planområdet ingår inte i kommunalt verksamhetsområde.

En kommunal vatten- och spillvattenledning planeras till Smitingen och är under projektering. Det kommunala vatten- och spillvattenledningen kommer att användas av campingområdet.

Härnösand Energi och Miljö AB (HEMAB) ansvarar för allmänna vatten- och spillvattenledningar.

Anslutningsavgift kommer att tas ut vid anslutning till kommunalt VA.

Fastighetsrättsliga frågor

Markreservat

Bestämmelser om markreservat för allmännyttiga ändamål används för att reglera att ett område reserveras för att ge utrymme för ett visst allmännyttigt ändamål. Bestämmelsen kan tillämpas på såväl allmän plats som på kvartersmark och vattenområde. Ett markreservat för allmännyttiga ändamål begränsar användningen av området.

I planförslaget finns ett utlagt markreservat där befintlig luftledning finns idag. I planförslaget regleras det som ett u-område (markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar)

Rättigheter

Ledningsrätter

Ledningsrätt är en servitutsliknande rättighet att använda någon annans mark för ledningsändamål. Ledningsrätt kan upplåtas för ledningar för allmänna ändamål såsom vatten och avlopp, data och telekommunikationsledningar. Ledningsrätt kan endast inrättas av lantmäterimyndigheten.

Den luftledning som går igenom planområdet blir inte berörd av planändringen och ska fortsättningsvis vara kvar i sitt läge. Ägaren till ledningen är Härnösands Energi- och miljö AB. För ledningsrätten finns i planförslaget ett markreservat i form av ett u-område. Den luftledning som finns där idag kan i framtiden förläggas i mark i och med att planförslaget medger ett u-område med.

Rättighet

Konsekvenser och åtgärder

Akt 2280–97/43.1

Kan vara kvar i sitt ursprungliga läge.

Ekonomiska frågor

Planavgift

Planavgift kommer inte att tas ut i bygglovsskedet.

Källor

Fotografier: Härnösands kommun, om inte annat anges

Ortofoton: Lantmäteriet, om inte annat anges

Kartor och illustrationer: Härnösands kommun, om inte annat anges

Thomas Jenssen
Plan- och byggchef

Malin Nyberger/Linda Johansson
Plansamordnare/Planarkitekt

Detaljplaneprocessen (standardförfarande)

Standardförfarande tillämpas för att förslaget till detaljplan är förenligt med översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande. Det är inte av betydande intresse för allmänheten eller i övrigt av stor betydelse och detaljplanen anses inte heller antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Om detaljplaner

En detaljplan reglerar hur mark och vatten får användas och hur bebyggelse och byggnadsverk får se ut. Detaljplanen reglerar rättigheter och skyldigheter. Plankartan är bindande vid prövning av exempelvis bygglov.

Planbeskrivningen beskriver detaljplanens syfte och hur plankartan ska tolkas.

Under arbetet med detaljplanen tar kommunen ställning till hur marken får användas, utifrån en avvägning av allmänna och enskilda intressen. En detaljplan handläggs med begränsat förfarande, standardförfarande eller utökat förfarande. Denna detaljplan handläggs med ett standardförfarande, processen beskrivs nedan.

Standardförfarande

Samråd

Samråd av planförslaget sker med länsstyrelsen, lantmäterimyndigheten, kända sakägare och andra berörda. Syftet med samrådet är att samla in information och synpunkter, förankra förslaget och få fram ett så bra beslutsunderlag som möjligt. De skriftliga synpunkter som inkommit under samrådstiden redovisas och bemöts i en samrådsredogörelse. Därefter justeras förslaget utifrån inkomna synpunkter.

Granskning

Planförslaget ska därefter tillgängliggöras för granskning i minst två veckor. Granskningen är ytterligare ett tillfälle att lämna synpunkter på planförslaget.

Antagande

Detaljplanen antas genom ett politiskt beslut av byggnadsnämnden eller kommunfullmäktige.

Laga kraft

Om detaljplanen inte överklagas får beslutet att anta detaljplanen laga kraft, vilket innebär att detaljplanen får rättsverkan. Därefter kan genomförandet av detaljplanen påbörjas.